

Toimintakertomus 2016

Yritys- ja yhteisötunnus: 0180512-6
Postiosoite: Maneesintie 4, 62600 Lappajärvi
Käyntiosoite: Maneesintie 4, Lappajärvi
Kotipaikka: Lappajärvi

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2016

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016	1
POP Pankki -ryhmä	1
Toimintaympäristö	1
Pankin liiketoiminta	2
Tulos	3
Tase	5
Konsernitilinpäätös	7
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot	8
Vakavaraisuuden hallinta	8
Riskienhallinta	10
Hallinto ja henkilöstö	15
Yhteiskuntavastuu	20
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	21
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017	21
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	22
Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä	22
Tilinpäätösmerkintä	23

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016

Lappajärven Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1924. Vuosi 2016 oli pankin 92. toimintavuosi. Pankki toimii Etelä-Pohjanmaan alueella sekä pääkaupunkiseudulla. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 6 000. Pankilla on ollut tilikauden aikana toiminnassa neljä konttoria, kolme Lappajärvellä ja yksi Helsingissä. Tilikauden lopussa Karvulan konttorin toiminnot yhdistettiin pääkonttoriin. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä palveluautomaatteja ja käteisautomaatteja. Itsepalvelun osuus asiakkaiden kaikista peruspalvelutapahtumista vuonna 2016 oli 95,0 prosenttia. Vuoden lopussa yli 2 700 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus.

POP Pankki -ryhmä

Lappajärven Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Osuuspankki on POP Pankkiliitto osk:n jäsen ja se kuuluu 31.12.2015 toimintansa aloittaneeseen POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 26 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkiliitto osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävin on POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj. POP Pankkiliitto osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy ja Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

Toimintaympäristö

POP Pankki -ryhmä keskittyy pankkitoiminnassaan erityisesti yksityisasiakkaisiin, maaseutuyrityksiin, kuten maa- ja metsätalousyrityksiin, sekä pienyrityksiin. Pankkiliiketoiminnassa painottuvat pankkien pääkonttoripaikkakunnat, jotka sijaitsevat pienehköissä kaupungeissa ja kunnissa. Pankkiliiketoiminta on ryhmätasolla kuitenkin hyvin maantieteellisesti hajautunutta kasvukeskusten ja uuskonttorien edustaessa viime vuosien tärkeintä kasvualuetta. Vahinkovakuutus toiminnan osalta liiketoiminta on hyvin maantieteellisesti hajautunutta.

POP Pankki -ryhmän toiminnan kannalta keskeisimpiä tekijöitä ovat kotimaan yleinen talouskehitys, toimialan sääntelymuutokset sekä yleinen markkinakorkojen taso. Matalan korkotason jatkuminen lisää pankkitoiminnan kannattavuuden haasteita ja alan sääntelyuudistukset sitovat kehitysresursseja. Toimialalla kilpailu on monimuotoistumisessa esimerkiksi maksamisen, sijoittamisen ja lainaamisen alueilla. Myös perinteiset pankit kehittävät edelleen kilpailukykyänsä.

Suomen talouskehityksessä tapahtui varovainen käänne parempaan suuntaan vuoden 2016 aikana. Työttömyys kääntyi vuoden aikana laskuun ja erityisesti rakennusalan investoinnit lisääntyivät voimakkaasti. Teollisuuden ja myös viennin kehitys oli edelleen vaatimatonta, mutta näkymät parantuivat selvästi, kun hallituksen johdolla saatiin aikaiseksi tuottavuuden parantamista tukeva kattavuudeltaan laaja kilpailukykysojimus. Sen arvioidaan tukevan teollisuuden ja erityisesti viennin kilpailukykyä. Kuluttajien ostovoimaa ja siten esimerkiksi kotimaisen kaupan ja palvelualan näkymiä heikentävää vaikutusta pyrittiin ratkaisussa kompensoimaan tuloverotuk-

sen keventämisellä. Yrityssektori hyötyi myös edelleen alhaisesta energian hinnasta ja korkotasosta. Maatalouden osalta kannattavuus kääntyi kasvuun, mutta jäi edelleen matalalle tasolle vertailussa pitemmän aikavälin tasoihin.

Alhainen korkotaso ja inflaatio tukivat erityisesti velkaa omaavien kotitalouksien tilannetta. Asuntomarkkinoille leimaa-antavana oli vuokrien jatkuva nousu sekä asuntojen hintakehityksen alueellinen eriytyminen. Erityisesti pääkaupunkiseudun ja myös eräiden muiden kasvukeskusten hintatasot jatkoivat nousuaan korkealle tasolle suhteessa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin. Muilla alueilla hintakehitys on ollut vaatimatonta ja joillakin alueilla hinnat ovat jopa laskeneet. Myös myyntiajoissa on nähty kasvavia eroja alueiden ja asuntotyypin välillä.

Pankin liiketoiminta

Lappajärven Osuuspankin liiketoiminnan- ja tuloksen kehitys jatkui odotusten mukaisesti tilikauden aikana. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti erityisesti kasvattamaan peruspankkitoiminnan kannattavuutta ja vahvistamaan pankin vakavaraisuutta.

Lappajärven Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittäen yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat mm. Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n myöntämistä kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2016 lopussa oli 0 euroa. Aktia Hypoteekkipankki Oyj ei enää katsauskaudella ole myöntänyt uusia asuntoluottoja, vaan uuslainananto tapahtuu pankkien omista taseista. POP Pankit, Aktia Pankki ja säästöpankit ovat sopineet vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen jälleenerahoitusta koskevan yhteistyön päättämisestä. POP Pankki siirsi tilikauden aikana kaikki asiakkaidensa luotot Aktia Hypoteekkipankki Oy:stä pankin omaan taseeseen ja myi omistamansa Aktia Hypoteekkipankin osakkeet Aktia Oyj:lle.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, mm. Aktia Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutustuotteet tuottaa Aktia Henkivakuutus Oy ja lainavakuutustuotteet AXA konserni. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja lainavakuutuspalvelut POP Pankkien asiakkaille.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä POP Pankki –ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 8 181 tuhatta euroa.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkiliiton omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien varainhankintaa. Bonum Pankki laski liikkeeseen vakuudettoman 100 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kesäkuussa 2016. Laina on noteerattu Helsingin Pörssissä.

Tulos

Lappajärven Osuuspankin liikevoitto oli 604 tuhatta euroa (157 tuhatta euroa vuonna 2015). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 448 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,6 prosenttia (0,1). Liiketuloksen muodostumiseen vaikuttivat merkittävästi useat kertaluontoiset tuotot ja kulut. Kertaluontoista tuotoista merkittävin oli POP Pankkien vakuusrahaston purkamisesta palautuneet varat, joista kirjattiin tulokseen 296 tuhatta euroa. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 72,8 prosenttia (84,6).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2016	01-12/2015	Muutos-%)	01-12/2014	Muutos-%)
Korkokate	1 462	1 527	-4,3	1 587	-3,8
Nettopalkkiotuotot	593	640	-7,3	668	-4,3
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-3	14	...	13	12,7
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	339	147	...	534	-72,4
Suojauslaskennan nettotulos	0	0	...	2	-94,2
Muut tuotot	541	-64	...	-15	...
Tuotot yhteensä	2 931	2 265	29,4	2 789	-18,8
Henkilöstökulut	-715	-778	-8,2	-761	2,2
Muut hallintokulut	-825	-704	17,1	-750	-6,1
Muut kulut	-595	-433	37,3	-705	-38,5
Kulut yhteensä	-2 134	-1 916	11,4	-2 215	-13,5
Kulu-tuotto -suhde	72,81	84,57		79,45	
Arvon alentumistappiot luotoista	-193	-193	-0,2	-24	...
Liikevoitto	604	157	...	549	-71,5
Tilikauden voitto	531	126	...	112	12,5
*) Muutos 2016-2015					
**) Muutos 2015-2014					

Pankin korkokatteeksi muodostui 1 462 tuhatta euroa (1 527). Korkokate pieneni 65 tuhannella eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 108 tuhatta euroa (119).

Korkotuottojen määrä oli 1 857 tuhatta euroa (2 039), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 182 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 395 tuhatta euroa (512). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 117 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 593 tuhatta euroa (640). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 676 tuhatta euroa (730) ja palkkiokulujen 83 tuhatta euroa (90). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 116 tuhatta euroa (113), josta muista välitetyistä tuotteista 116 tuhatta euroa (113). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauk-

sesta 187 tuhatta euroa (223), palkkiot maksuliikenteestä 256 tuhatta euroa (276), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 76 tuhatta euroa (78) ja palkkiot takauksista 11 tuhatta euroa (13). Palkkiotuottoihin vaikuttivat mm. hinnoittelumuutokset, lainaturvavakuutusten myynti sekä korttiliiketoiminnan muutokset. Palkkiokulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 7,8 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui -3 tuhatta euroa (14). Tuloserä sisältää valuuttatoiminnan nettotuotot -3 tuhatta euroa (14).

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 339 tuhatta euroa (147). Tästä myyntivoitot- ja tappiot olivat 314 tuhatta euroa (175). Erään sisältyy arvonalentumisen peruutuksia 25 tuhatta euroa.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 541 tuhatta euroa (-64). Saadut osingot olivat 104 tuhatta euroa (68), jossa kasvua edellisvuoteen oli 36 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 6 tuhatta euroa (-209). Ero, 215 tuhatta euroa, johtui edellisvuonna kiinteistöihin tehdyistä kertaluonteisista arvonalennuskirjauksista. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 451,5 prosentilla 431 tuhanteen euroon (78). Kasvuun vaikuttivat kertaluonteisina erinä POP Pankkien Vakuusrahaston purkamisen yhteydessä pankille takaisin maksetut varat 296 tuhatta euroa ja Visa Europan myynnistä pankille tuloutunut määrä 68 tuhatta euroa. Pankki on kuulunut jäsenenä POP Pankkien vakuusrahastoon. POP Pankkien yhteenliittymän aloitettua toimintansa jäsenpankeilla ei ole tarvetta erilliselle vakuusrahastolle ja vakuusrahasto purettiin kesäkuussa 2016. POP Pankkien vakuusrahaston varat jaettiin jäsenpankeille.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 715 tuhatta euroa (778), mikä oli 64 tuhatta euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen vähennys johtui henkilöstön määrän vähentymisestä.

Muut hallintokulut kasvoivat 17,1 prosenttia 825 tuhanteen euroon (704). Kulujen kasvu selittyi pääosin erilaisten palvelumaksujen ja ATK-kulujen kasvulla. Muut kulut, 595 tuhatta euroa (433), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 73 tuhatta euroa (65). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 41,9 prosenttia, 522 tuhanteen euroon (368). Kulujen kasvaminen johtui pääosin pääkonttorin tiloihin tehdystä remontista, jonka kustannuksista suurin osa kirjattiin vuosikuluksi.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 193 tuhatta euroa (193). Arvonalentumistappiot sisältävät saamiskohtaisia arvonalentumisia 201 tuhatta euroa ja saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia -8 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 232 tuhatta euroa (208). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 8 tuhatta euroa (0) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista saatiin 32 tuhatta euroa (15).

Tase

Pankin tase pieneni vuoden 2016 aikana 0,3 prosenttia ja oli vuoden lopussa 106 474 tuhatta euroa (106 782). Taseessa olevien luottojen määrä oli 75 834 tuhatta euroa. Talletusten määrä oli 89 481 tuhatta euroa.

Lappajärven Osuuspankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2016	31.12.2015	Muutos-% **)	31.12.2014	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	75 834	78 885	-3,9	81 590	-3,3
Luotot	75 834	78 885	-3,9	81 590	-3,3
Sijoitukset	29 895	26 995	10,7	26 995	0,0
Saamiset luottolaitoksilta	10 082	7 429	35,7	11 701	-36,5
Saamistodistukset	2 483	2 919	-14,9	2 526	15,5
Osakkeet ja osuudet	16 082	15 387	4,5	11 271	36,5
Kiinteistöt	1 247	1 260	-1,0	1 497	-15,8
Johdannaissopimukset	0	106	...	208	-48,9
Johdannaissopimukset vastaavaa	0	106	...	208	-48,9
Yleisön talletukset *)	89 481	89 966	-0,5	91 250	-1,4
Velat luottolaitoksille	3 002	1 834	63,7	3 130	-41,4
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	0	2 290	...	2 286	0,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	0	2 290	...	2 286	0,2
Oma pääoma	9 352	8 430	10,9	8 210	2,7
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2 971	3 026	-1,8	3 026	0,0
ROA %	0,5	0,1		0,4	
ROE %	4,3	1,0		4,3	
Omavaraisuusaste	11,0	10,2		9,7	
Vakavaraisuussuhde				16,32 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2016-2015					
***) Muutos 2015-2014					

Luotonanto

Lappajärven Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 75 834 tuhatta euroa (80 656). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 75 834 tuhatta euroa (78 885) sekä pankin välittämät Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 0 tuhatta euroa (1 771). Aktia Hypoteekkipankista siirrettiin tilikauden aikana kaikki välitetyt luotot pankin omaan taseeseen. Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 161 tuhatta euroa (205).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 12 822 tuhatta euroa. Luotonannon nettovähennys oli 4 822 tuhatta euroa eli 6,0 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat Suomen talouden vaisu tilanne, joka heijastuu pankin toimintaan muun muassa asiakkaiden varovaisuutena. Asuntoluottojen kysyntä on edelleen säily-

nyt verrattaen maltillisena. Luottokannan supistumiseen on vaikuttanut myös alhaisen korkotason myötä nopeutuneet takaisinmaksuajat.

Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat 112 tuhatta euroa (326) eli 215 tuhatta euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä oli 0,1 prosenttia (0,4) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä jäi 0,1 prosenttia (0,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 489 tuhatta euroa (681) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden POP pankkien puolesta Bonum Pankki Oy:lle (aiemmin Aktia Pankki Oyj:lle) liittyen pankkien tekemään maksuliiketilisopimukseen ja Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle liittyen välitetyistä kiinnitysluotoista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden korvaamiseen.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 2 609 tuhatta euroa (1 839) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.8.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 10 082 tuhatta euroa (7 429). Määrä oli 2 654 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 2 483 tuhatta euroa (2 919), mikä on 14,9 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 16 082 tuhatta euroa (15 387). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 2 081 tuhatta euroa (1 761) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 14 001 tuhatta euroa (13 627). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 1 247 tuhatta euroa (1 260). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 559 tuhatta euroa (569) ja sijoituskiinteistöjen arvo 688 tuhatta euroa (691). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.8.

Tilikauden aikana ei aktivoitu taseeseen kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja, eikä pankki myynyt tai ostanut kiinteistöyhteisöjen osakkeita tai kiinteistöjä. Pankki ei kasvattanut tilikaudella arvonkorotuksia (kasvatettiin 0 tuhatta euroa), eikä kirjannut arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta (-219).

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 0 tuhatta euroa (106), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus

oli 0 tuhatta euroa (106). Pankki suojsi käyvän arvon suojuuksella avistaehtoista talletussalkkua. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.6. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 89 481 tuhatta euroa (89 966). Talletukset vähenivät vuoden aikana 485 tuhatta euroa eli 0,5 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 1 898 tuhatta euroa eli 2,9 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 68 052 tuhatta euroa (66 154). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 2 383 tuhatta euroa eli 10,0 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 21 429 tuhatta euroa (23 812).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 3 002 tuhatta euroa (1 834).

Pankki ei laskenut vuoden aikana liikkeeseen uusia velkakirjalainoja. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 0 tuhatta euroa (2 290).

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 9 352 tuhatta euroa (8 430). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 922 tuhatta euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 222 tuhatta euroa (72). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 222 tuhatta euroa (72).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 2 971 tuhatta euroa (3 026), josta luottotappiovaraus oli 2 971 tuhatta euroa (3 026). Vuonna 2016 luottotappiovarausta purettiin -54 tuhatta euroa, jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,7 prosenttia saamisista. Varauksesta 738 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon.

Konsernitilinpäätös

Lappajärven Osuuspankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 76,26 %:sti omistama Kiinteistö Oy Lappop ja 55,88 %:sti omistama Kiinteistö Oy Pennipuu. Luottolaitoslain 12 luvun 10 §:n mukaan tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Pankin tytäryhtiöt Koy Lappop ja Koy Pennipuu on

jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle, koska ne ovat luottolaitoslain 12 luvun 10 §:ssä tarkoitettuja pieniä tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Lappajärven Osuuspankki on kuulunut jäsenenä POP Pankkien vakuusrahastoon. POP Pankkien yhteenliittymän aloitettua toimintansa jäsenpankeilla ei ole tarvetta erilliselle vakuusrahastolle ja vakuusrahasto purettiin kesäkuussa 2016. POP pankkien vakuusrahaston varat jaettiin jäsenpankeille. Tästä kirjattiin POP Pankin liiketoiminnan muihin tuottoihin 296 tuhatta euroa.

Pankit ovat velvollisia maksamaan vuonna 2015 perustetulle Rahoitusvakuusvirastolle talletussuojamaksua ja vakaumaksua. POP Pankki –ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Ryhmän talletuspankkeja ovat POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj ja ryhmälle määrätty talletussuojamaksu vuonna 2016 oli 2 080 tuhatta euroa. Osuuspankki on vanhan talletussuojarahaston jäsen ja talletussuojamaksu katettiin kokonaisuudessaan vanhan talletussuojarahaston varoista. Pankille määrätty vakaumaksu katettiin vuosina 2013 – 2014 maksetuista pankkiveroista. Jatkossa vakaumaksu määräytyy ryhmätasolla talletussuojamaksun tavoin.

Lappajärven Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Myös sijoittajien korvausrahaston osalta POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Lappajärven Osuuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokyvynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa. POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Osuuspankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Lappajärven Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuositteittain tehtävässä osavuositteissa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Lappajärven Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 9 974 tuhatta euroa (9 864), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 4 362 tuhatta euroa (4 519). Ensisijainen pääoma (T1) oli 9 909 tuhatta euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 9 747 tuhatta euroa ja ensisijaisten lisäpääomien (AT1) osuus oli 162 tuhatta euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 65 tuhatta euroa.

EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 ei tunnista Lappajärven Osuuspankki liikkeeseen laskevia lisäosuusia sääntelyn määrittelemiksi pääomainstrumenteiksi, joten lisäosuus ei ole sääntelyn mukaan jäsenluottolaitoksen omien varojen erä. Vakavaraisuusasetusta sovelletaan 1.1.2014 alkaen, mutta lisäosuusia koskevien siirtymäsäännösten osalta soveltaminen muuttuu asteittain niin, että lisäosuudet vähenevät asteittain ja poistuvat kokonaisuudessaan pankin omista varoista vuonna 2022. Lappajärven Osuuspankki omiin varoihin sisältyi 31.12.2016 siirtymäsäädöksen piirissä käsiteltäviä lisäosuusia 672.940,00 euroa.

Lappajärven Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Lappajärven Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 1.073.200,00 euroa.

Lappajärven Osuuspankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde nousi 0,83 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 18,29 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 18,17 % (17,35 %).

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Vakavaraisuuden pääerät, tuhatta euroa

	Emo	
	2016	2015
Omat varat		
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	11 345	10 535
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-1 597	-945
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	9 747	9 590
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	162	211
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	0	0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	162	211
Ensisijainen pääoma (T1=CET1+AT1)	9 909	9 801
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	65	63
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	0	0
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	65	63
Omat varat yhteensä (TC=T1+T2)	9 974	9 864
Riskipainotetut erät yhteensä	54 524	56 493
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	49 341	51 456
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	0	25
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	508	568
josta operatiivisen riskin osuus	4 675	4 444
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	1363	1412
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	17,88 %	16,98 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	18,17 %	17,35 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	18,29 %	17,46 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Pankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 9,38 %. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

	2016	2015
Ensisijainen pääoma	9 909	9 801
Vastuiden kokonaismäärä	105 611	107 663
Vähimmäisomavaraisuusaste	9,38 %	9,10 %

Lappajärven Osuuspankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat tuloksen lisäksi taseen riskien pieneneminen. Luotto- ja vastapuoliriskiä vähensivät luottokannan supistuminen sekä sijoitustoiminnassa noudatettu varovaisuus. Myös Lappajärven Osuuspankin liikkeelle laskemat POP Osuudet vaikuttivat vakavaraisuuteen myönteisesti.

Osuuspankin vakavaraisuuden odotetaan tulevaisuudessakin täyttävän vaaditun 10,5 %:n vähimmäistason, joka koostuu 8 %:n vähimmäistasosta ja 2,5 %:n kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta. Finanssivalvonnan johtokunta ei ole asettanut muuttuvaa lisäpääomavaadetta vuonna 2016 kotimaisille saamisille, joista pankin saamiset pääasiallisesti muodostuvat. Lisäpääomavaatimus voidaan tarvittaessa asettaa 0-2,5 %:n tasolle. Maksuvalmiusvaatimus LCR:n sitova soveltaminen alkoi 60 %:n tasolla 1.1.2015, josta se nousee asteittain 100 %:n tasolle 1.1.2018 mennessä. Tilikaudella 2016 LCR-vaade oli 70 %. Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen NSFR:n ja vähimmäisomavaraisuusasteen odotetaan tulevan sitoviksi vaatimuksiksi vuonna 2018.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit. Pankki seuraa riskikartalla eri riskien keskinäisiä riippuvuuksia.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Tilikauden aikana yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset ohjausrajat, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. Lappajärven Osuuspankin hallitus on vahvistanut ohjausrajat osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Lappajärven Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiuhan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Pankki on ulkoistanut compliance-toiminnon hoitamisen POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle.

Ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa noudatettava monipuolisuuden tähtävä toimintamalli ja sen tavoitteet ja päämäärät

Pankin ohjeistuksessa on korostettu hallituksen monipuolisuuden merkitystä. Monipuolisuustavoitteeseen pyritään vuosittaisen hallituksen itsearviointin avulla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 72,2 % (71,3 %). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 11,7 % (11,6 %) ja muiden 16,1 % (17,1 %). Valtaosa, 72,2 % (74,9 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu pankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukykyä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johdolle ja johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja yli 90 päivää erääntyneitä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden

toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa 20 suurinta asiakasvastuuta ja järjestämättömät luotot kuukausittain. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokit-
tain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylära-
jan 25 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen sel-
vitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenaikojen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saa-
misten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja
velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteetti-
luokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan
mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seura-
taan kuukausittain raportoiden hallitukselle pankin rahoitusilanteesta sekä maksuvalmius-
asemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettä-
vissä olevista limiiteistä.

Lappajärven Osuuspankki hankkii tarvitsemansa jälleenaikojen talletuksina omalta toimi-
alueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenaikojen talletuksesta on avistaehtoista
jakautuen yli 5 400 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenaikojensa
maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään 90 prosenttia luotonantoon ja pitää maksuvalmiu-
tensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin
ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 7,3 %
(7,1 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2016 aikana pankin rahoitusasema
pysyi hyvänä.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuus-
teen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä
erilaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle
johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiä pienentääkseen pankki
käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa
johdannaissopimukset. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet johdannaisten
käyttöön. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasa-
painottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja
kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteeseen ennustukseen.
Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle
vuodelle.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen kor-
koshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2016 +/-
8/10 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran.
Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +/- 18/14 prosenttia 12
kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamis-
saan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen ei sisällynyt arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia (0). Realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 222 tuhatta euroa (72), josta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos 222 tuhatta euroa (72). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 247 tuhatta euroa (44). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisi luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 prosenttia pankin omista varoista.

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan ja liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistösijoituksiin sitoutuneita pääomia. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.8 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 565 tuhatta euroa (574). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma säilyi lähes samana verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 699 (697) tuhatta euroa, mikä on 0,7 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa sekä muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Keskeisiä keskitettyjä tehtäviä ovat mm. yleinen ohjeistus, resurssointi sekä vuosisuunnitelman laatiminen.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta, objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea keskusyhteisön hallintoneuvostoa, hallitusta ja toimivaa johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus tarkastaa Pankin toimintaa säännöllisesti. Pankin toimiva johto käsittelee sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastushavainnot ja annetut toimenpidesuositukset. Pankin toimitusjohtaja raportoi merkittävät havainnot sekä niihin kohdistetut toimenpiteet edelleen hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi

toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2016 2009 jäsentä (1983 vuonna 2015).

Osuuskunnan kokouksia pidettiin yksi varsinainen osuuskunnan kokous. Varsinaisessa osuuskuntakokouksessa vahvistettiin vuoden 2015 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista 5 195 448,35 euroa päätettiin käyttää voitonjakoon 26 008,89 euroa. Tästä 10 000,00 euroa päätettiin käyttää yleishyödyllisiin tarkoituksiin paikallisten toiminta-avustusten muodossa

Osuuskunnankokous valitsi erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä uudelleen seuraavat henkilöt: Ahola Hannu, Lammi Hannes ja Savola Vesa. Hallintoneuvoston uudeksi jäseneksi valittiin Haapasaari Vesa. Matti Saarenpää, Tiia Van Meter ja Leila Övermark erosivat hallintoneuvostosta, heistä Saarenpää ja Övermark ikäsäännösten vuoksi. Pankin tilintarkastajaksi valittiin Pohjois-Suomen Tilintarkastus Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Jari Nurkkala sekä varatilintarkastajana KHT, KLT Simo Salonen.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Heikki Kuoppala ja varapuheenjohtajana Eija-Liisa Kangas. Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kokouksessaan 27.9.2016 hallintoneuvosto valitsi pankin uudeksi toimitusjohtajaksi kauppatieteiden maisteri Antti Haapojan 1.1.2017 alkaen.

Lappajärven Osuuspankin hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Esa Rantakangas ja varapuheenjohtajana Heikki Honkaniemi sekä toimitusjohtajana Hanna Linna 31.12.2016 saakka. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut pankinjohtaja Aila Kuoppala 31.1.2016 saakka ja 1.2.2016 alkaen konttorinjohtaja Hannu Lehtinen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 14 kertaa.

Lappajärven Osuuspankin toimitusjohtajana toimii 1.1.2017 alkaen Antti Haapoja.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Rantakangas	Esa Olavi	tarhaaja	1.1.1998
Honkaniemi	Heikki Tapani	ostoesimies	19.8.2010
Finnilä	Pirjo Sisko Eliisa	hallintojohtaja	15.12.2004
Harju	Riina	johtaja	12.12.2007
Korpela	Markku Erkki	maanviljelijä	4.12.2012
Luoma	Jouni Markus Juha	myyjä	6.4.2011

Hallintoneuvoston jäsenet:

Kuoppala	Heikki Juhani	metsätaloustarkastaja	22.5.1997
Ahola	Hannu Tapani	edustaja	1.1.1995
Ahopelto	Kimmo Henrik	maanviljelijä	6.4.2011
Ahvenniemi	Eero Antero	maanviljelijä	1.1.1996
Hernesniemi	Jussi Edvard	diplomi-insinööri	6.4.2011
Kangas	Eija-Liisa	koulunkäyntiavustaja	30.3.2009
Keskinen	Minna Susanna	yrittäjä	6.4.2011
Korkiatupa-Savola	Vivi	yrittäjä	9.4.2013
Haapasaari	Vesa Antero	metsäasiantuntija	25.2.2016
Lammi	Keijo Hannes	puutyöntekijä	1.1.1986
Mäkelä	Jukka Tapani	metsäkoneurakoitsija	3.4.2008
Olli	Tapani Kalervo	maanviljelijä	29.3.2012
Ollila	Jari Juhani	taksiyrittäjä	1.1.1998
Paakki	Eveliina	controller	6.4.2011
Rantala	Jussi Matias	toimitusjohtaja	6.4.2011
Rauhala	Helmi Maria	maanviljelijä	23.5.1994
Savola	Vesa	maaseutyrittäjä	9.4.2013
Siira	Anna-Riitta	apteekkari	9.4.2014
Valkosalo	Pasi Juhani	yrittäjä	21.4.2010
Övermark	Anne Katriina	kunnaninsinööri	6.4.2011

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa pankkityössä 15 henkilöä, joista toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa 11 henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa 4 henkilöä. Näiden lisäksi 2 henkilöä oli vuoden lopussa vanhempain- tai vuorotteluvapaalla. Henkilömäärä pysyi vuoden aikana lähes ennallaan. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 43,4 vuotta.

Pankissa on panostettu vuoden 2016 aikana henkilökunnan koulutukseen. Koulutuksilla pidetään henkilökunnan jatkuvaa osaamista yllä ja varaudutaan samalla lähivuosina tapahtuviin eläköitymisiin.

Pankin tilintarkastajana on toiminut Pohjois-Suomen Tilintarkastus Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Jari Nurkkala ja varatilintarkastajana KHT, KLT Simo Salonen.

Pankin sisäisenä tarkastajana on toiminut Audit Partners A&T Oy, vastuullisena tarkastajana Anne Toivonen 30.6.2016 saakka. Tämän jälkeen sisäisenä tarkastajana on toiminut POP Pankkiliiton sisäinen tarkastus.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin toimintoja ohjaavat osuuskuntakokouksen päättämät säännöt. Osuuskuntakokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvosto valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan, joka ei ole hallituksen jäsen. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on ohjata ja valvoa pankin toimintaa. Tilinpäätöksestä hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon.

Hallintoneuvosto toteuttaa valvontatehtävänsä valitsemalla tarkastustoimikunnan, jonka tehtävänä on pankin hallinnon valvominen hallintoneuvoston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti.

Tarkastustoimikunta kuulee pankin tilintarkastajaa ja sisäistä tarkastusta. Tarkastustoimikunnan laatima kertomus tarkastushavainnoistaan ja pankin hallinnosta käsitellään ainakin kerran vuodessa hallintoneuvoston kokouksessa.

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin sääntöihin ja hallintoneuvoston päättämiin yleisohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan standardin mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetty päätöksentekoprosessi

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta.

Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää ja sen jäsenistä koostuvaa palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi.

Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

POP Pankkien yhteenliittymän sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

Palkitsemisen ja tuloksen välinen suhde

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Muuttuvien palkkioiden määrittämisessä sovellettavat keskeiset perusteet

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.
3. Pankki voi sitoutua ehdottomaan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt 10 % alle.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

Muuttuvan palkkion maksamisen lykkääntyminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty laissa Luottolaitostoiminnasta (610/2014). Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), lykätään muuttuvan palkkion maksua tietyissä olosuhteissa kolmelle vuodelle.

Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään sovelletaan muuttuvan palkkion maksamisen lykkäämistä, mikäli henkilön muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää Finanssivalvonnan kannanoton mukaisen rajan 50.000 euroa tai tätä korkeamman kahden kuukauden kiinteän bruttopalkan. Riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista riskiprofiiliin vaikuttavista henkilöistä:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvontatoiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50.000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Tämä tarkoittaa sitä, että palkkionsaajalle maksettavan muuttuvan palkkion osan maksamista ei tarvitse lykätä, vaan se voidaan maksaa kerralla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta POP pankit omistavat vähemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Osuusmaksun, POP Osuuden ja lisäosuusmaksun ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 2128 kpl jäsenosuuksia.

Jäsenosuuksien ehdot

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden osuuden ja suorittamaan siitä sadan (100) euron suuruisen osuusmaksun.

Osuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liittyessä.

Jos osuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidätetä osuusmaksun suorittamiseksi.

Osuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettua määrään osuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päätyttyä osuuskuntalain 17 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuusmaksu palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Eronneen jäsenen oikeudet osuuspankissa määräytyvät tällöin sääntöjen 9 §:n mukaisesti. Jos osuusmaksua ei ole voitu jäsenyyden päätyessä palauttaa kokonaisuudessaan maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

POP Osuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 10.732 kpl POP Osuuksia.

Osuuspankki voi antaa sääntöjensä mukaan POP Osuuksia. POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen tekemällä päätöksillä.

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on sata (100) euroa. POP Osuus on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä tahon. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 30.000 kappaletta.

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

POP Osuuksille voidaan maksaa korkoa osuuspankin jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta päättää osuuskunnan kokous. POP Osuuksille maksettava korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta.

Mikäli osuuspankki sulautuessa toiseen osuuspankkiin tai jakautuessa, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastatakseen sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. Osuuspankin muuttuessa osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

POP Osuudet palautetaan jäsenyyden päätyttyä tai osuudenomistajan irtisanottua POP Osuuden. POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päätynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet. Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus.

Osuuspankin purkautuessa POP Osuudet palautetaan yhtäläisellä etuoikeudella jäsenosuuksista suoritettujen maksujen kanssa.

Lisäosuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) ja toissijaiseen pääomaan (T2) sisältyi lisäosuuksia. Lisäosuuksien määrä oli 801.310,00 euroa. Muuttuneiden vakavaraisuussäännösten vuoksi osuuspankki ei anna enää uusia lisäosuuksia.

Ylijäämästä voidaan maksaa lisäosuuksille korkoa, joka voi poiketa jäsen- ja POP osuuksille maksettavasta korosta. Osuuskunnan kokous voi päättää lisäosuuksien määrän vähentämistä palautusta vastaan tai niistä maksetun määrän alentamisesta maksua vastaan.

Osuuspankin sulautuessa toiseen osuuspankkiin, jakautuessa tai muuttuessa osakeyhtiöksi osuuspankki voi irtisanoa lisäosuudet.

Osuuspankin purkautuessa selvitystilan tai konkurssin kautta, kertyneet lisäosuusmaksut palautetaan ennen muita osuusmaksuja, tai jos varat eivät siihen riitä, se osa lisäosuusmaksuista, mikä kullekin suoritettujen lisäosuusmaksujen suhteen mukaisesti laskien tulee.

Lisäosuudet eivät tuota oikeutta osuuskunnan omaisuuden säästöön.

Muutoin lisäosuudet tuottavat soveltuvin osin osuuksia vastaavat oikeudet, kun osuuspankki sulautuu, jakautuu, muutetaan osakeyhtiöksi tai poistetaan muusta syystä rekisteristä.

Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuusmaksu palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa.

Lisäosuudet voidaan muuntaa POP Osuuksiksi. Yhtä POP Osuutta kohden on käytettävä nimelisarvoltaan sama määrä lisäosuuksia. Osuuksien muuntoa on haettava kirjallisesti hallitukselta.

Yhteiskuntavastuu

Lappajärven Osuuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Lappajärven Osuuspankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Lappajärven Osuuspankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2016 yhteisöjen tuloveroa 121 tuhatta euroa. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 10 tuhannella eurolla vuoden 2016 aikana.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2017

Pankin liiketoiminnan arvioidaan jatkavan suotuisaa kehitystä vuoden 2017 aikana. Pankin tu-
loskehityksen arvioidaan säilyvän lähes vuoden 2016 tasolla, vaikka vuodelle 2017 ei ennako-
da vastaavanlaisia merkittäviä kertakirjauksia kuin vuonna 2016. Mikäli korkotaso nousee lie-
västi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Korkotason muutokset ja muu markkinoi-
den kehitys voivat vaikuttaa pankin tulokseen myös sijoitustuottojen kautta. Kilpailutilanteen
pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentä-
vä vaikutus.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Lappajärven Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 5 700 087,99 euroa, josta tilikauden yli-
jäämä on 530 648,03 euroa.

Hallitus ehdottaa osuuskunnan kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa lisäosuuspääomalle 0,75 %	7.247,60 euroa
- Maksetaan korkoa POP Osuuksille 2,25 %	19.131,18 euroa
- Yleishyödyllisiin tarkoituksiin jaetaan	10.000,00 euroa
- Jätetään omaan pääomaan	494.269,25 euroa
Yhteensä	530.648,03 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia
muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen
näkemysten mukaan pankin maksukykyä.

Osuuspankin jäsenten luku- määrä	2009	1983
-------------------------------------	------	------

6.3 Tilintarkastajan palkki- ot

	2016	2015
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	6 696,00	8 308,00
Veroneuvonta	0,00	496,00
Muut palvelut	0,00	2 253,08
Yhteensä	6 696,00	11 057,08

6.4. Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulok-
seen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Lappajärvellä 9. päivänä helmikuuta 2017

Lappajärven Osuuspankin hallitus

Esa Rantakangas

Heikki Honkaniemi

Pirjo Finnilä

Riina Harju

Markku Korpela

Jouni Luoma

Antti Haapoja
Toimitusjohtaja

Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä

Lappajärven Osuuspankin hallintoneuvosto on käsitellyt osuuspankin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2016 ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden ylijäämän käyttämisestä.

Lappajärvellä 13. päivänä helmikuuta 2017

LAPPAJÄRVEN OSUUSPANKKI
Hallintoneuvosto

Heikki Kuoppala
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Aila Kuoppala
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lappajärvellä 13. päivänä helmikuuta 2017

Jari Nurkkala, KHT